

Saksframlegg

Utval	Møtedato	Utvalsak
Ungdomsrådet		
Eldrerådet		
Rådet for personar med funksjonsnedsettingar		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Årsrekneskap 2024

Vedlegg

- 1 Årsrekneskap Vinje kommune 2024
- 2 Revisjonsmelding_2024_Vinje_kommune

Dokument i saka

Økonomi- og handlingsplan 2024 – 2027 og årsbudsjett 2024

Bakgrunn

Årsrekneskapen vert lagt fram på same detaljnivå som årsbudsjettet for 2023 vart vedteke på.

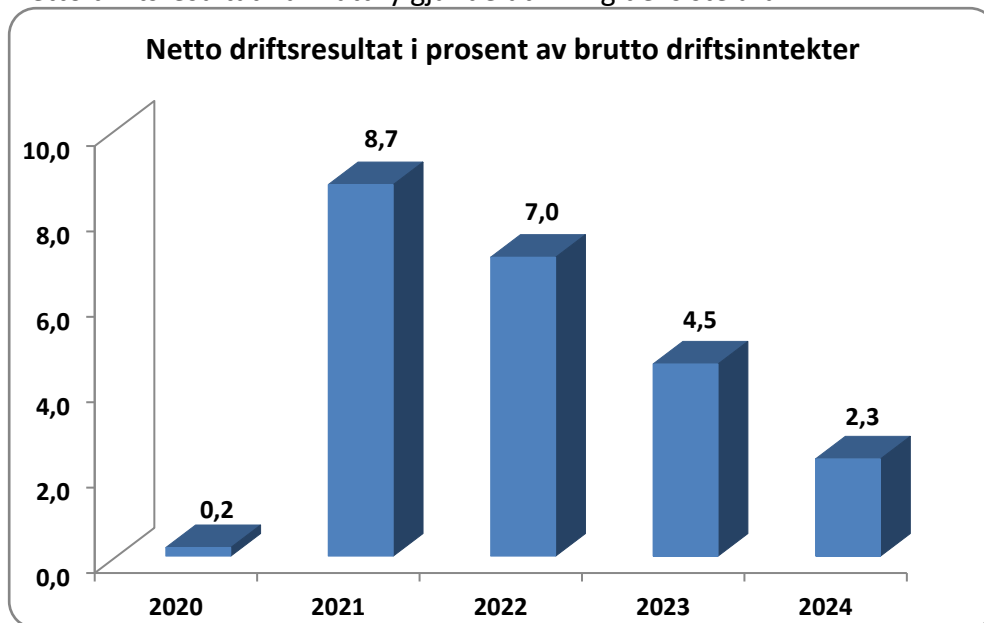
Vurdering

Vinje kommune har over tid hatt ei stabilt god drift, men driftskostnadene aukar. Netto driftsresultatet for 2024 syner eit overskot på ca kr 19,8 mill., mot kr 40,1 mill. i overskot for 2023. Rekneskapsmessig meir/mindreforbruk syner at Vinje hadde eit samla mindreforbruk i 2024 på kr 23,8 mill mot kr 20,2 mill i 2023. Samla mindreforbruk for tenesteområda utgjorde kr 4,3 mill., kr 4,6 mill. i mindreforbruk er knytt til sjølvkostområda og mindreforbruk på kr 14,9 mill. er knytt til sentrale inntekter (skatt, rammetilskot, kraftinntekter, konsesjonsavgifter, finansinntekter etc).

Kommunen bør ha eit netto driftsresultat over tid på minst 1,75 % av brutto driftsinntekter for å gå i balanse. Dette kjem av at resultatmengrepet ikkje fangar opp alle kostnader slik det gjer i privat sektor. Dei fulle kostnadane ved slitasje og verdireduksjon på bygningar, inventar,

maskiner m.m. (tidlegare 3 %) er ikkje trekt ifrå når netto driftsresultat blir utrekna, berre avdrag på låna. Resultatet for 2024 viser eit forholdstal på 2,3 % (4,5 % i 2023).

Netto driftsresultat har hatt følgjande utvikling dei siste åra:

Eit godt netto driftsresultat er i stor grad prega av ei god inntektsside, men ein ser at driftsnivået er høgt og 2024 har vore påverka av store bemanningsutfordringar. Særleg er det helse og meistring som har hatt høge utgifter knytt til vikarbyrå og overtidslønn, men også oppvekstsektoren har erfart mangel på arbeidskraft og rekrutteringsutfordringar. Nokre tenesteområde/verksemdar har betydelege mindreforbruk, men store delar av desse er bunde opp i framtidige utbetalingar. Premieavvik og andre pensjonsavrekningar utgjør ei netto inntekt i 2024 på over kr 4,3 mill. Rentenivået har halde seg stabilt gjennom 2024, og netto finansutgifter har auka med ca kr 1,7 mill. samanlikna med 2023.

Framdrifta på investeringane vart omtrent som forventa etter siste budsjettrevisjon, og behovet for oppattløyvingar frå 2024 til 2025 stemmer toleg godt med det som vart lagt til grunn i saka om sluttjustering av 2024-budsjettet. Oppattløyvingane vil utgjere om lag kr 31 mill. Dette talet inkluderer nedjusteringar gjennom året som vart forutsatt at skulle løyvast opp att. Salsinntekta for Bilrute-bygget er bokført i 2024 ettersom aksjeposten er overført ny eigar. Oppgjeret for bytehandelen blir ikkje utført før Bratlands-bygget er klart for overtaking. Bustadbytet mellom kommunen og Bitustøyl fann stad før årsskiftet, medan sluttjusteringssaka tok høgde for at dette fyrst skjedde i 2025.

Balansen er på totalt kr 2,7 mrd. Anleggsmidlar har auka med kr 75 mill., medan omløpsmidlar har auka med kr 24 mill. Langsiktig gjeld har auka med kr 125 mill, knytt til auka lånegjeld med kr 49 mill. og elles auka pensjonsforpliktingar.

Kraftinntekter

Vinje kommune melder kvart haust om forventta forbruk komande år. Hausten 2023 meldte Vinje kommune om eit forventta forbruk i 2024 på 122,4 GWh, som var i tråd med prognoser frå dei lokale kraftlaga. Kraftlaga varsla derimot våren og hausten 2024 om ei monaleg auke i straumforbruket i kommunen, og antyda eit endeleg forbruk rundt 135 GWh. Dette skuldast truleg noko redusert prisnivå, og både hus, hytter og næringsliv har igjen endra forbruksmønsteret sitt. I tillegg spelar ver og temperatur inn på forbruket. Endelege forbrukstal frå kraftlaga viser at forbruket enda på nær 132,5 GWh. Samanlikna med eit totalt forbruk på 131 GWh i 2023, ser me altså ei ytterlegare auke med 2 % i 2024. I 2022 var forbruket på ca. 122 GWh.

Vinje kommune har avtale med Konesjonskraftstyret i Telemark (KKST) som mellom anna seier at den kraftmengda kommunen ikkje sjølv brukar skal gå til fylket. Forventa forbrukstal blir lagt til grunn, og i etterkant skjer det ei avrekning når endelege forbrukstal er klare. Basert på at kraftlaga våren og hausten 2024 meldte om ei auke i forbruket, så resulterte dette i eit forventta etteroppgjer mellom kommunen og fylket på omlag kr 8 mill., som vart tatt høgde for i revidert budsjett. Når ein no har endelege forbrukstal klare, er dette etteroppgjeret estimert til kr 6,9 mill (betaling frå fylket til kommunen). I rekneskapen er det tatt høgde for kr 7,9 mill., basert på dei tala me hadde tilgjengeleg då rekneskapen vart avlagt. Avrekningsbeløpet mellom fylket og kommunen var på heile kr 34,2 mill. i 2022 (kommunen betalte til fylket), og i 2023 på kr 3,8 mill. (kommunen betalte til fylket).

Konesjonsavgiftene utgjorde kr 33,1 mill., medan eigedomsskatten utgjorde kr 66 mill. Naturressursskatten er også relatert til kraftutbygginga, og utgjorde kr 36,4 mill.

Samla inntekter relatert til kraft utgjorde i 2024 kr 301 mill., som er 35 % av totale brutto driftsinntekter.

Det er utbetalt kr 1,9 mill i straumstønad til næringslivet i 2024 (men kr 1,7 mill. av dette beløpet var relatert til 2023), og kr 10,3 mill i innbyggartilskot i 2024.

Investeringar

Det vart investert for kr 89,1 mill. i anleggsmidlar i 2024, mot kr 108,3 mill året før. Fleire av investeringsprosjekta held fram i 2025.

Rehabilitering og påbygg av Rauland omsorgssenter vart ferdigstilt sommaren 2024. I tillegg har ein gjennomført detaljprosjektering av Norheimstunet med omsyn til byggestart i 2025. Den gamle brannstasjonen i Åmot har vorte bygd om til lager for sivilforsvar og hjelpemiddelsentral, og det er sett opp eit nytt lagerbygg på Hovdestadmoen for TDI og næring. Det er også gjennomført eit forprosjekt ved bankbygget i Åmot med omsyn til rehabilitering og tilrettelegging for NAV, barnevern, psykisk helse m.m. I Juvbakk vart kommunal tomannsbustad ferdigstilt i løpet av året.

Vidare har ein arbeidd med utgreiingar kring Rauland skule. Ein tek sikte på ei endeleg avgjersle kring nybygg eller rehabilitering i 2025. Barnehagen i Edland har vorte utvida med ein brakkerigg i påvente av eventuell permanent løysing, og ved Åmot småskule har ein starta opp med rehabilitering av bygget. Ferdigstilling sommaren 2025.

Innanfor andre område har ein starta opp med bygging av veg, G/S-veg og VA på Litangen. På industriområdet i Åmot stod nye Sagvegen bru klar mot slutten av året. I samband med byggeprosjektet til Qmatec vart det og lagt om noko kommunal VA, samt at TDI bistod med

byggeleilig på nybygget til Qmatec. Beredskapstiltak langs Berdalsvegen vart fullført og ein har starta opp tilsvarende arbeid med hogging og vegrekkverk langs Våmartveitvegen.

I Edland/Haukeli pågår flaumsikring langs Bora, samt arbeid med aktivitetsparken.

Gjennomsnittleg lånefinansiering siste 5 år er 46,7 %. I 2024 vart det teke opp lån med kr 66,8 mill., men kr 13,2 mill. vart sett av som unytta lånemidlar og vil bli bruka i 2025. I tillegg vart det teke opp startlån med kr 10 mill.

Gjeld

Uteståande gjeld ved årsskiftet var kr 704 mill. I prosent av brutto driftsinntekter utgjer gjelda 72 %. Dersom ein trekkjer frå gjeld relatert til investeringar innan sjølvkostområdet for vatn og avløp, samt startlån til Husbanken, og trekkje ut driftsinntekter knytt til sjølvkostområdet, får ein eit korrigert forholdstal mellom gjeld og brutto driftsinntekter på 48 %.

Gjelda auka med kr 49,6 mill. i 2024, medan renteutgiftene auka med kr 4,7 mill.

Gjennomsnittrente for året hamna på 3,8 %.

Fondsbeholdning

Fondsbeholdninga har auka frå ca kr 155 mill. i 2023 til kr 176 mill. i 2024. I tala ligg det disponerte og udisponerte midlar det einskilde år, og både bundne og ubundne fond.

Disposisjonsfondet er uendra, men det vil bli behov for å løyve opp att kr 8,27 mill. knytt til fastsetjinga for 2024. Konesjonsavgiftsfondet vart auka med kr 17,2 mill., men også her er det naudsynt å løyve opp att kr 13,5 mill. knytt til oppattløyving av investeringar. Næringsfondet auka med kr 12,5 mill., medan Kraftfond Møsstrand auka med om lag kr 620.000.

Pensjonsfondet har framleis saldo på kr 11,3 mill og skal nyttast til framtidig auke i pensjonsutgifter. Kommunedirektøren rår til at kr 4,3 mill. blir tilført hit som fylgje av fastsetjinga for 2024.

Likviditet

Vinje kommune har hatt ein meir utfordrande likviditetssituasjon gjennom 2024 enn tidlegare år. Kommunen har i gjennomsnitt hatt ca kr 130 mill inneståande på konto, som inkluderer den plasserte overskotslikviditeten som har marknadsvardi på kr 60,1 mill forvalta av Bergen Capital Management AS. Gjennomsnittlikviditeten er ca. kr 57 mill lågare enn 2023. Hovudgrunnen til den endra likviditetssituasjonen er utstrakt bruk av fond og eigenfinansiering av investeringane. Investeringstakta har vore høg dei siste åra, kombinert med relativt låge låneopptak. Mange driftstiltak har også vorte finansierte gjennom bruk av fond. I 2023 investerte kommunen i varige driftsmidlar og aksjar for omlag kr 145 mill, medan låneopptaket var på kr 9,5 mill. I 2022 investerte me for kr 91 mill, medan låneopptaket var kr 47 mill. I 2024 hadde me eit investeringsbudsjett på kr 125 mill og eit låneopptak på kr 67 mill. Dei siste 3 åra har fondsfinansiering av ulike driftsføremål utgjort totalt kr 160 mill.

Kyrkjeleg felle råd

Vinje kommune sitt tilskot til kyrkjeleg felle råd var i 2024 på kr 5.615.000.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak

Årsrekneskapen for 2024 vert godkjent slik den er lagt fram.